

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel, 19. května 2005 (01.06)
(OR. fr)**

8725/05

**Interinstitucionální spis:
2004/0209 (COD)**

**CODEC 323
SOC 194
SAN 49
TRANS 90
MAR 70**

POZNÁMKA

Odesílatel : Generální sekretariát
Příjemce : Výbor stálých zástupců/Rada
Předmět : Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice
2003/88/ES o některých aspektech úpravy pracovní doby
- Výsledek prvního čtení v Evropském parlamentu
(Štrasburk, 9. až 12. května 2005)

I. INTRODUCTION

Le rapporteur, M. CERCAS (PSE - ES), a présenté un rapport contenant 25 amendements à la proposition de Directive, au nom de la commission de l'emploi et des affaires sociales. En outre, les groupes politiques ont présenté 27 amendements supplémentaires lors de la séance plénière.

II. DEBAT

Au cours du débat en plénière, le rapporteur a souligné le fait que cette proposition de Directive avait pour but de renforcer le modèle social européen en améliorant les conditions de travail et de vie des travailleurs. Il a insisté sur le fait qu'il y avait une grande attente de la part des citoyens concernant cette nouvelle Directive sur le temps de travail et qu'il était très important de répondre à cette attente de manière ambitieuse. Le rapporteur a indiqué qu'il était en faveur d'une suppression dans les trois ans de la possibilité de l'opt-out individuel en ce qui concerne le temps de travail hebdomadaire maximal. A cet égard, il a souligné que le recours à cette pratique permettait aux Etats membres de disposer d'un droit social européen "à la carte", ce qui allait à l'encontre des principes fondamentaux du traité. Le rapporteur a également insisté sur le fait que le "temps de garde" utilisé dans certaines professions (en particulier dans le domaine médical) devait être considéré comme du temps de travail normal. Enfin, le rapporteur a indiqué qu'il comprenait tout à fait la nécessité de maintenir une certaine flexibilité dans la législation concernant le temps de travail, mais il a ajouté qu'un équilibre adéquat devait être trouvé entre cette flexibilité et les impératifs liés à la sécurité sur le lieu de travail.

Les groupes politiques ont ensuite exprimé leurs points de vue. Le groupe PPE/DE a souligné la difficulté de la question de l'opt-out individuel et a indiqué qu'il estimait que les règles relatives au temps de garde devait rester du ressort des Etats membres. Le PSE s'est exprimé clairement contre toute forme d'opt-out en soulignant la nécessité d'un équilibre entre le travail et le temps libre. Le groupe ALDE a défendu le point de vue selon lequel une plus grande flexibilité n'était pas incompatible avec un niveau élevé de protection de la santé et de la sécurité des salariés. Le groupe Verts/ALE a souligné son opposition à toute forme d'opt-out individuel alors que le groupe GUE/NGL a signalé son rejet total de la proposition de Directive, au motif qu'elle représentait un exemple flagrant de "dumping" social.

Au nom de la Commission, M. Špidla a souligné que son Institution voulait, à travers cette proposition, assurer un haut niveau de sécurité et de santé, grâce à une réglementation claire sur le temps de travail, tout en maintenant un degré de flexibilité suffisant. L'ambition de la Commission avait été de protéger à la fois les travailleurs et les employeurs. Le commissaire a également souligné la nécessité de concilier vie professionnelle et temps libre et il a exprimé le souhait que le Parlement et le Conseil arrivent à un compromis acceptable pour tous en ce qui concerne la question de l'opt-out individuel.

III. VOTE

Sur les 52 amendements présentés, la plénière en a adopté 25. Les amendement adoptés sont ceux contenus dans le rapport de M. CERCAS. La position de la Commission à l'égard de ces amendements a été exprimée comme suit:

1. Amendements acceptables en totalité, en partie ou après avoir été dûment reformulés

Amendements 1, 2, 3, 4, 8, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19 et 24.

2. Amendements non acceptables

Amendements 5, 6, 7, 9, 10, 14, 15, 20, 21, 22, 23 et 25.

Le texte des amendements adoptés et celui de la résolution législative du Parlement européen figurent en annexe à la présente note.

Úpravy pracovní doby *I**

Legislativní usnesení Evropského parlamentu k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2003/88/ES o některých aspektech úpravy pracovní doby (KOM(2004)0607 – C6-0122/2004 – 2004/0209(COD))

(Postup spolurozhodování: první čtení)

Evropský parlament

- s ohledem na návrh Komise předložený Evropskému parlamentu a Radě (KOM(2004)0607)¹,
 - s ohledem na čl. 251 odst. 2 a čl. 137 odst. 2 Smlouvy o ES, podle nichž Komise předložila návrh Parlamentu (C6-0122/2004),
 - s ohledem na článek 51 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zaměstnanost a sociální věci a stanoviska Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku a Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví (A6-0105/2005),
1. schvaluje návrh Komise v pozměněném znění;
 2. vyzývá Komisi, aby věc opětovně předložila Parlamentu, pokud má v úmyslu návrh významně pozměnit nebo jej nahradit novým zněním;
 3. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Evropského parlamentu Radě a Komisi.

¹ Dosud nezveřejněný v Úředním věstníku.

Pozměňovací návrh 1

PRÁVNÍ VÝCHODISKO 2 A (nové)

s ohledem na závěry zasedání Evropské Rady v Lisabonu ve dnech 23. a 24. března 2000.

Pozměňovací návrh 2

BOD ODŮVODNĚNÍ 4

(4) Více než 10 let po přijetí směrnice Rady 93/104/ES, původní směrnice týkající se úpravy pracovní doby, se ukazuje, že je nutné modernizovat právní systém Společenství týkající se pracovní doby tak, aby lépe *odpovídal novým skutečnostem a požadavkům*, a to jak zaměstnavatelů, tak pracovníků.

(4) Více než 10 let po přijetí směrnice Rady 93/104/ES, původní směrnice týkající se úpravy pracovní doby, se ukazuje, že je nutné modernizovat právní systém Společenství týkající se pracovní doby tak, aby lépe *bral v úvahu nové skutečnosti a požadavky*, a to jak zaměstnavatelů, tak pracovníků, *potřebu plnit lisabonské cíle a judikaturu Soudního dvora Evropských společenství*.

Pozměňovací návrh 3

BOD ODŮVODNĚNÍ 5

(5) Soulad mezi prací a rodinným životem je základním prvkem pro dosažení cílů, jež si Unie stanovila v rámci Lisabonské strategie. Tímto souladem se vytvoří pracovní prostředí, které zajistí nejenom větší uspokojení, ale také bude lépe přizpůsobeno potřebám pracovníků, zejména těch, kteří mají odpovědnost za rodinu. Některé změny směrnice 2003/88/ES, zejména pokud jde o článek 22, *umožní* docílit vyšší slučitelnosti mezi

(5) Soulad mezi prací a rodinným životem je základním prvkem pro dosažení cílů, jež si Unie stanovila v rámci Lisabonské strategie, *zejména zvýšení míry zaměstnanosti žen*. Tímto souladem se vytvoří pracovní prostředí, které zajistí nejenom větší uspokojení, ale také bude lépe přizpůsobeno potřebám pracovníků, zejména těch, kteří mají odpovědnost za rodinu. Některé změny směrnice 2003/88/ES *usilují o umožnění* docílit

prací a rodinným životem.

vyšší slučitelnosti mezi prací a rodinným životem.

Pozměňovací návrh 4
BOD ODŮVODNĚNÍ 7

(7) Objevila se potřeba *nalézt novou rovnováhu mezi ochranou zdraví a bezpečností pracovníků a potřebou zajistit podnikům větší pružnost v úpravě pracovní doby, zejména co se týká pracovní pohotovosti a konkrétně doby nečinnosti v průběhu pracovní pohotovosti.*

(7) Objevila se potřeba *posílit ochranu zdraví a bezpečnost pracovníků navzdory nárokům nových forem úpravy pracovní doby, zavést takové modely pracovní doby, které poskytují příležitosti k celoživotnímu vzdělávání zaměstnanců, a nalézt novou rovnováhu mezi uspokojením pracovních nároků a rodinného života na jedné straně a mezi pružnou úpravou pracovní doby na straně druhé.*

Pozměňovací návrh 5
BOD ODŮVODNĚNÍ 7A (nový)

(7a) Charakteristickými znaky pojmu „pracovní doba“ jsou podle judikatury Soudního dvora Evropských společenství požadavky být přítomen na místě určeném zaměstnavatelem a být tomuto zaměstnavateli k dispozici za účelem okamžitého poskytnutí svých služeb v případě potřeby.

Pozměňovací návrh 6
BOD ODŮVODNĚNÍ 8

(8) Ustanovení týkající se odchylek od referenčního období musejí být rovněž přepracována tak, aby se současný režim zjednodušil a přizpůsobil potřebám zaměstnavatelů a zaměstnanců.

(8) Ustanovení týkající se odchylek od referenčního období musejí být rovněž přepracována tak, *aby se vytvořily možnosti pro tvorbu nových modelů pracovní doby, které zahrnují režim celoživotního vzdělávání, a* aby se současný režim zjednodušil a přizpůsobil potřebám

zaměstnavatelů, zejména z malých a středních podniků a zejména co se týká větší pružnosti, a potřebám zaměstnanců.

Pozměňovací návrh 7
BOD ODŮVODNĚNÍ 9

(9) Zkušenosti získané při uplatňování čl. 22 odst. 1 ukazují, že naprosto individuální konečné rozhodnutí nebýt vázán článkem 6 této směrnice *může způsobit* problémy v otázce ochrany zdraví a bezpečnosti pracovníků a také volného výběru pracovníků.

(9) Zkušenosti získané při uplatňování čl. 22 odst. 1 ukazují, že naprosto individuální konečné rozhodnutí nebýt vázán článkem 6 této směrnice *způsobuje* problémy a *vedlo ke zneužití* v otázce ochrany zdraví a bezpečnosti pracovníků a také volného výběru pracovníků. *Toto ustanovení o výjimkách je tedy nutné přestat uplatňovat.*

Pozměňovací návrh 8
BOD ODŮVODNĚNÍ 14

(14) Tato směrnice respektuje základní práva a dodržuje zásady uznané zejména Listinou základních práv Evropské unie. Cílem této směrnice je zejména zajistit plné respektování práva na rovné a spravedlivé pracovní podmínky (článek 31 Listiny základních práv Evropské unie).

(14) Tato směrnice respektuje základní práva a dodržuje zásady uznané Listinou základních práv Evropské unie. Cílem této směrnice je zejména zajistit plné respektování práva na rovné a spravedlivé pracovní podmínky (článek 31 Listiny základních práv Evropské unie, *zejména odstavec 2 tohoto článku, který uvádí, že „každý pracovník má právo na omezení maximální délky pracovní doby, na denní a týdenní dobu odpočinku a na každoroční placenou dovolenou“)* a práva *sladit rodinný a pracovní život (článek 33 Listiny).*

Pozměňovací návrh 9

ČL. 1 BOD 1

Čl. 2 body 1a a 1b (směrnice 2003/88/ES)

1a. „pracovní pohotovostí“ období, ve kterém pracovník musí být k dispozici na pracovním místě *a na žádost*

1a. „pracovní pohotovostí“ období, ve kterém pracovník *nemůže volně nakládat se svým časem a* musí být k dispozici na

zaměstnavatele musí být připraven zasáhnout a vykonávat svou činnost nebo své povinnosti.

1b. „dobou nečinnosti v průběhu pracovní pohotovosti“ období, ve kterém je pracovník v pracovní pohotovosti ve smyslu *bodů 1a*, ale ***není svým zaměstnavatelem povolán, aby vykonával svou činnost nebo své povinnosti.***

svém pracovním místě, popřípadě na jiném místě určeném zaměstnavatelem, aby mohl začít vykonávat svoji běžnou práci nebo určité činnosti a úkoly spojené s jeho služební přítomností na pracovišti, a to v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi v dotyčném členském státě.

1b. „dobou nečinnosti v průběhu pracovní pohotovosti“ období, ve kterém je pracovník v pracovní pohotovosti ve smyslu *bodů 1a*, ale ***nevykonává běžnou práci ani činnosti či úkoly spojené s jeho služební přítomností na pracovišti, a to v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi v dotyčném členském státě.***

Pozměňovací návrh 10

ČL. 1 BOD 2

Článek 2a (směrnice 2003/88/ES)

Doba nečinnosti v průběhu pracovní pohotovosti není považována za pracovní dobu, pokud však zákony členského státu, kolektivní smlouva nebo dohoda mezi sociálními partnery nestanoví v souladu s vnitrostátními právními předpisy a/nebo zvyklostmi jinak.

Období, ve kterém pracovník skutečně vykonává svoji činnost nebo své funkce v průběhu pracovní pohotovosti se vždy považuje za pracovní dobu.“

Celkové trvání doby pohotovosti, včetně doby nečinnosti, je považováno za pracovní dobu.

Nicméně, prostřednictvím kolektivních smluv nebo dohod mezi sociálními partnery či prostřednictvím právních a správních předpisů lze období nečinnosti během doby pohotovosti započítávat tak, aby byla v souladu s maximální průměrnou týdenní pracovní dobou stanovenou v článku 6, v souladu s obecnými zásadami ochrany bezpečnosti a zdraví pracovníků.

Pozměňovací návrh 11

ČL. 1 BOD 2A (nový)

Článek 2b (nový) (směrnice 2003/88/ES)

2a. Vkládá se nový článek 2b, který zní:

„Článek 2b

V případě pracovníků, kteří mají více než jednu pracovní smlouvu, a pro účely provedení této směrnice, je pracovní doba pracovníka součtem odpracovaných dob podle každé ze smluv.“

Pozměňovací návrh 12

ČL. 1 BOD 2B (nový)

Čl. 13 odst. 1a (nový) (směrnice 2003/88/ES)

2b. V článku 13 se doplňuje nový odstavec 1a, který zní:

„Členské státy přijmou nezbytná opatření, a to v podobě právních a správních předpisů nebo jiných náležitých právních úprav, která budou podporovat zaměstnavatele, aby – při rozvržení práce podle určitého vzoru – brali na zřetel potřebu pracovníků sladit práci s rodinným životem. Členské státy zejména přijmou nezbytná opatření, jimiž zajistí:

- že budou zaměstnavatelé pracovníky v dostatečném předstihu informovat o veškerých změnách v rozvržení pracovní doby a

- že budou mít pracovníci právo požadovat změny pracovní doby a rozvržení práce a že zaměstnavatelé budou povinni takové požadavky náležitě zvážit, majíce na zřeteli potřebu pružnosti na straně zaměstnavatelů i zaměstnanců. Zaměstnavatel může takový požadavek odmítnout pouze tehdy, pokud by organizační nevýhody pro zaměstnavatele nepřiměřeně převažovaly nad přínosem pro pracovníky.“

Pozměňovací návrh 13

ČL. 1 BOD 3

Čl. 16 písm. b) druhý pododstavec (směrnice 2003/88/ES)

Členské státy však mohou prostřednictvím právních nebo správních předpisů z objektivních nebo technických důvodů nebo z důvodů, které se vztahují k organizaci práce, prodloužit toto referenční období na dvanáct měsíců, s výhradou dodržení obecných zásad ochrany bezpečnosti a zdraví pracovníků a s výhradou konzultací se zúčastněnými sociálními partnery a snahy o posílení všech důležitých forem sociálního dialogu včetně jednání, pokud si tak strany přejí.

Pozměňovací návrh 14

ČL. 1 BOD 4 PÍSM. A) (nový)

Čl. 17 odst. 1 návětí (směrnice 2003/88/ES)

a) V odstavci 1 se slova „Články 3 až 6, 8 a 16“ nahrazují slovy „Články 3 až 6, 8 a 16 a) a c)“

*a) Návětí odstavce 1 se nahrazuje tímto:
„Při dodržování obecných zásad ochrany bezpečnosti a zdraví pracovníků se členské státy mohou odchýlit od článků 3 až 6, 8 a čl. 16 písm. a) a c), pokud se vzhledem ke zvláštní povaze dotyčných činností délka pracovní doby neměří ani není předem určena nebo si ji mohou určit sami pracovníci, zejména v případě:“*

Pozměňovací návrh 15

ČL. 1 BOD 4 PÍSM. AA) (nové)

Čl. 17 odst. 1 písm. a) (směrnice 2003/88/ES)

aa) V odstavci 1 se písmeno a) nahrazuje tímto:

„a) vrcholových řídicích pracovníků (nebo osob srovnatelného postavení), vedoucích pracovníků jim přímo podřízených a osob přímo pověřených představenstvem,“

Pozměňovací návrh 16

ČL. 1 BOD 4 PÍSM. B)

Čl. 17 odst. 2 (směrnice 2003/88/ES)

(b) V odstavci 2 se slova „za předpokladu, že jsou dotyčným pracovníkům poskytnuty rovnocenné náhradní doby odpočinku“ nahrazují slovy: „za předpokladu, že jsou dotyčným pracovníkům poskytnuty rovnocenné náhradní doby odpočinku **v přiměřené době, která nesmí být delší než 72 hodin.**“

(b) V odstavci 2 se slova „za předpokladu, že jsou dotyčným pracovníkům poskytnuty rovnocenné náhradní doby odpočinku“ nahrazují slovy: „za předpokladu, že jsou dotyčným pracovníkům poskytnuty rovnocenné náhradní doby odpočinku **po uplynutí doby strávené služební přítomností na pracovišti, a to v souladu s příslušnými právními předpisy, kolektivní smlouvou nebo jinými dohodami uzavřenými mezi sociálními partnery.**“

Pozměňovací návrh 17

ČL. 1 BOD 4 PÍSM. D) PODBOD I)

Čl. 17 odst. 5 první pododstavec (směrnice 2003/88/ES)

V souladu s odstavcem 2 tohoto článku se lze odchýlit od článku 6 v případě lékařů v rámci jejich vzdělávání za podmínek stanovených v pododstavcích 2 až 7.

V souladu s odstavcem 2 tohoto článku se lze odchýlit od článku 6 v případě lékařů v rámci jejich vzdělávání za podmínek stanovených v pododstavcích 2 až 6.

Pozměňovací návrh 18

ČL. 1 BOD 5

Čl. 18 třetí pododstavec (směrnice 2003/88/ES)

5. V článku 18 třetím pododstavci se slova „za podmínky, že dotyčným pracovníkům jsou přiznány rovnocenné náhradní doby odpočinku“ nahrazují slovy „za předpokladu, že jsou dotyčným pracovníkům poskytnuty rovnocenné náhradní doby odpočinku **v přiměřené době, která nesmí být delší než 72 hodin.**

5. V článku 18 třetím pododstavci se slova „za podmínky, že dotyčným pracovníkům jsou přiznány rovnocenné náhradní doby odpočinku“ nahrazují slovy: „za podmínky, že dotyčným pracovníkům jsou přiznány rovnocenné náhradní doby odpočinku **po uplynutí doby strávené služební přítomností na pracovišti, a to v souladu s příslušnými právními předpisy, kolektivní smlouvou nebo jinými dohodami uzavřenými mezi sociálními partnery.**

Pozměňovací návrh 19

ČL. 1 BOD 6

Článek 19 (směrnice 2003/88/ES)

Článek 19 se nahrazuje tímto:

Možnost odchýlit se od článku 16 smí být využita k prodloužení referenčního období až na 12 měsíců z objektivních či technických důvodů nebo důvodů souvisejících s organizací práce za podmínky, že je dodržen soulad s obecnými zásadami ochrany bezpečnosti a zdraví pracovníků:

a) v případech, kdy se na pracovníky vztahují kolektivní smlouvy nebo dohody mezi sociálními partnery stanovené v článku 18;

b) nebo prostřednictvím právních a správních předpisů v případech, kdy se kolektivní smlouvy nebo dohody mezi sociálními partnery na pracovníky nevztahují, za předpokladu, že dotyčný členský stát učiní nezbytná opatření k zajištění toho, že

- zaměstnavatelé budou informovat pracovníky, popřípadě jejich zástupce, a radit se s nimi o zavedení navrženého rozvržení pracovní doby a jeho změnách;

- zaměstnavatelé učiní nezbytná opatření k předcházení popřípadě k nápravě zdravotních a bezpečnostních rizik, která mohou souviset s navrženým rozvržením pracovní doby.

Pozměňovací návrh 21

ČL. 1 BOD 8

Čl. 22 odst. 1a písm. a) (směrnice 2003/88/ES)

a) žádný zaměstnavatel nevyžadoval, aby pracovník pracoval déle než 48 hodin v období sedmi dnů, vypočteném jako průměr pro referenční období uvedené v čl. 16 písm. b), bez předchozího písemného souhlasu pracovníka s vykonáváním takové práce. Doba platnosti takového souhlasu nemůže být delší než **jeden rok** a souhlas lze obnovit. Případný souhlas udělený při podpisu samotné pracovní smlouvy nebo v průběhu zkušební doby je neplatný.

a) žádný zaměstnavatel nevyžadoval, **na základě změn v knize objednávek**, aby pracovník pracoval déle než 48 hodin v období sedmi dnů, vypočteném jako průměr pro referenční období uvedené v čl. 16 písm. b), bez předchozího písemného souhlasu pracovníka s vykonáváním takové práce. Doba platnosti takového souhlasu nemůže být delší než **půl roku** a souhlas lze obnovit. Případný souhlas udělený při podpisu samotné pracovní smlouvy nebo v průběhu zkušební doby je neplatný.

Pozměňovací návrh 20

ČL. 1 BOD 8 PÍSM. BA (nové)

Čl. 22 odst. 3a (nový) (směrnice 2003/88/ES)

*ba) Doplňuje se tento odstavec, který zní:
„3a. Tento článek bude zrušen 36 měsíců po vstupu směrnice 2005/.../ES v platnost.“*

Pozměňovací návrh 22
ČL. 1 BOD 8A (nový)
Čl. 24 odst. 3 (směrnice 2003/88/ES)

8a. Ustanovení čl. 24 odst. 3 se nahrazuje tímto:

„3. Komise bude každých pět let s účinností od 23. listopadu 1996 předkládat Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o provádění ustanovení této směrnice včetně vhodných pozměňovacích návrhů, pokud jich případně bude zapotřebí k tomu, aby byl zohledněn vývoj v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví na pracovišti a v oblasti sladování rodinného a pracovního života.“

Pozměňovací návrh 23
ČL. 1 BOD 9
Čl. 24a (směrnice 2003/88/ES)

9. Vkládá se nový článek 24a, který zní: ***vypouští se***

„Článek 24a

Zpráva o provádění

Komise nejpozději do pěti let ode dne uvedeného v článku 3 této směrnice předloží Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o provádění ustanovení této směrnice, zejména čl. 22 odst. 1 a 2, a v případě potřeby vhodné návrhy na postupné zrušení tohoto ustanovení.“

Pozměňovací návrh 24
ČL. 3 BOD 2A (nový)

Členské státy zajistí, aby veškeré dohody učiněné pracovníky v souladu s původním zněním čl. 22 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/88/ES a stále platné v den provedení uvedený v prvním odstavci, zůstaly v platnosti po dobu nejvýše jednoho roku od tohoto dne.

Pozměňovací návrh 25

ČLÁNEK 5

Tato směrnice je učena členskými státy.

Tato směrnice je určena členskými státy.
Po zveřejnění obdrží její kopii vlády a parlamenty kandidátských zemí.